

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS,
TE NAALDWIJK.

db

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A

1

S

81

Gordelen bij druiven, 1952.

door:

D.v. Staalduinen.

Naaldwijk, 1956.

2231823

1952
Stam 6 112 24
- 8 JAN 57

GORDELEN BIJ DRUIVEN 1952.

Bibliotheek
Proefstation v. d.
Groenten- en Fruitteelt o. glas
Naaldwijk

Inleiding en doel.

In 1950 werd een oriënterende proef genomen bij enkele druifvenrassen om na te gaan of het gordelen van scheuten enig effect gaf (Zie verslag "Gordelen van scheuten ter bevordering van de vroegheid 1950").

In verband met de negatieve resultaten werd in 1951 de proef niet voortgezet. In dat jaar werd echter door de kweker K. Rondé, Zwartendijk te Monster bij Black Alicante druiven in koude kassen een goed resultaat bereikt. Het gordelen van de scheuten was door de kweker zo laag mogelijk op de scheut uitgevoerd. Dit geschiedde enige weken na het krenten van de druiven, dus in de maand Juni.

In de maand augustus waren de trossen aan de gegordelde scheuten zeer duidelijk herkenbaar door het vroegere kleuren. Naast schatting waren de trossen aan gegordelde scheuten + 2 weken eerder rijp. Uit dit proefje dat de kweker geheel op eigen initiatief genomen had, bleek eveneens dat trossen aan zwakke scheuten de neiging vertoonden om door het gordelen later te kleuren.

Vergroting van de trossen werd bij de trossen, die gunstig op het gordelen reageerden niet waar genomen.

In het voorjaar van 1952 werd door bemiddeling van een Amerikaan, die ons Proefstation bezocht had een boekje ontvangen waarin enkele pagina's aan het gordelen gewijd worden.

In dit boekje "Grape growing in Californië" van H.E. Jacob, herzien door A.J. Winkler in november 1950, worden drie mogelijkheden genoemd waarom men gordelen toepast:

1. Verbetering van de zetting.
2. Om de besgrootte te vergroten.

Het gordelen dient dan plaats te vinden in een periode, dat de bessen het snelst groeien, d.w.z. enige weken na de bloei. Bij zaadloze rassen, b.v. Thompson Seedless, werd hierdoor de besgrootte 30 to 100% vergroot. Bij rassen met zaden is de toename gewoonlijk minder dan 20%. Gordelen om de besgrootte te doen toenemen, bij rassen die normaal goed zetten, acht men van twijfelachtige economische waarde en wordt daarom niet aanbevolen.

3. Om de kleur te verbeteren en de rijping te bevorderen.

De gordels moeten gemaakt worden als de eerste kleuring optreedt. Bij Red Malaga en Ribier kan de kleur worden verbeterd. De mate van het rijpen kan bij de meeste rassen met pitten (Malaga en Muskate, Red Malaga en Ribier en derg.) versneld worden.

De beste resultaten worden bereikt bij krachtige groei en een lichte oogst. Bij een normale tot zware oogst worden dikwijls geen resultaten bereikt.

Uit het voorafgaande blijkt, dat vooral het gordelen voor onze teelt onder glas in aanmerking komt om de kleur te verbeteren en de rijping te bevorderen.

Bij onze proeven werd dus vooral nagegaan wat de invloed van het gordelen was op het kleuren en de rijpingsgraad. In de praktijk werden de resultaten bij de heer Rondé van de door hem zelf genomen proeven nagegaan.

Opzet.

Op het Proefstation werden de proeven genomen bij Golden Champion in kas 9 en de rassen Zaailingen Proeftuin's Grote Blauwe, Willem Verheul II (W. 21) en O 35 in kas 2. Bij de rassen Golden Champion, W. Verheul II en O 35 werd het gordelen zowel op de scheuten als op de twijgen uitgevoerd. Bij Proeftuin's Grote Blauwe werd het gordelen alleen op de twijgen uitgevoerd, aangezien niet meer trossen ter beschikking stonden.

Bij Golden Champion werd het gordelen uitgevoerd bij de tweede legger aan de Oostzijde in de 1^e helft van de kas. Proeftuin's Grote Blauwe kwam voor aan de derde legger aan de Westzijde in het midden van de kas. Willem Verheul bomen werden gegordeld aan de 2e legger aan de Westzijde, in de 1e helft van kas 2. Het gordelen bij O 35 geschiedde aan de derde legger aan de Oostzijde achterin kas 2.

Evenals in 1951 geschiedde het gordelen bij de heer Rondé op het ras Black Alicante in een koude kas. Proefsgewijs werd er op 2 en + 15 juli gegordeld. De bomen hadden de snoervorm.

Uitvoering van de Proef.

Op het Proefstation vond het gordelen 3 juli plaats. Behalve bij Proeftuin's Grote Blauwe waar de bessen reeds iets blauw gekleurd waren, waren de bessen van de andere witte rassen nog geheel groen. Het verkleuren van groen naar wit of geel is natuurlijk moeilijker op 't oog waarneembaar dan het verkleuren van groen naar blauw. In beide kassen, 2 en 9, vond het gordelen + 5 à 6 weken na het krenten plaats.

Het gordelen geschiedde bij ongeveer gelijkwaardige trossen. Bij elke serie werden een 10-tal trossen ingeschakeld.

Aan de gegordelde scheuten of twijgen werd een etiket bevestigd om de aldus behandelde scheuten en twijgen later gemakkelijk te kunnen terugvinden. Gelijktijdig werden bij een aantal contrôletrossen eveneens etiketjes gehangen.

Het gordelen geschiedde dit jaar met een uit Amerika ontvangen gordelapparaat. Met dit apparaat kon zeer handig gewerkt worden. Ten opzichte van het voorheen gebruikte oculeermes bleek het gordelapparaat een belangrijke verbetering. Indien het gordelen resultaten zou opleveren zou met dit apparaat zeer waarschijnlijk in 1 à 2 dagen tijd een gehele kas behandeld kunnen worden.

Van alle op dit Proefstation in de proef opgenomen rassen werden op 3 juli 10 bessen gemeten (lengte en breedte), terwijl tevens het suikerpercentage met de refractometer en het aantal pitten bepaald werd. De bessen waarvan de bepalingen verricht werden, waren als gemiddelden te beschouwen. Voor de gegevens zie men de bijlagen 1 t/m 4.

Resultaten. Golden Champion.

Op 6 en 8 augustus werden contrôlebepalingen verricht, bij Golden Champion. Van de 20 gegordelde scheuten bij dit ras was er slechts 1 scheut gekraakt.

Op 6 augustus werden afzonderlijke bepalingen verricht aan de bessen, welke aan de schouders en de punt van de trossen voorkwamen (zie bijlage 5). Op 8 augustus werden bessen van elke tros genomen die als een gemiddelde voor die bepaalde tros zou kunnen gelden. Deze bessen werden dus niet speciaal van de schouwers of van de punt van de trossen genomen (zie bijlage 1). Uit de cijfers op de bijlage blijkt dat de verschillen in lengte en breedte van de bessen bij de verschillende series zeer gering waren.

Het suikerpercentage was echter bij de contrôleserie gemiddeld 1% hoger. Dit was zowel bij de bessen van de schouders als bij die van de punt het geval. Opgemerkt kan nog worden dat het gemiddeld verschil in suikergehalte tussen de bessen van de schouders en van de punt 2% bedroeg bij alle series.

De gegevens op bijlage 1 geven aan dat het gemiddeld suikergehalte bij de contrôleserie het hoogst was, n.l. 12.9%. Bij de beide andere series was dit gemiddeld 11.6% (scheut) en 11.5% (twijg).

Het verschil in suikergehalte bedroeg dus respectievelijk 1, 3 en 1.4% in het voordeel van de contrôleserie. Het gordelen van de scheuten en twijgen had dus bij dit ras een negatief resultaat, d.w.z. de rijptijd werd er enigszins door verlaat.

Willem Verheul II (W_21). Bijlage II.

Uit de bepalingen die bij dit ras verricht werden, komt duidelijk de tendens naar voren als bij Golden Champion.

Verskil in grotte van de bessen bij de verschillende series is er practisch niet aanwezig. Evenals bij Golden Champion ligt het suikergehalte bij de contrôleserie weer het hoogst, n.l. 14.8%. Bij de andere series was dit gemiddeld 14.3% (scheutgordeling) en 14.8% (twijggordeling). Het gordelen van de scheuten heeft dus iets verlatend gewerkt, het gordelen van twijgen echter niet.

O 35. Bijlage III.

De bessen van deze zaailing gedroegen zich volkomen als de reeds hierboven besproken rassen, d.w.z. dat het gordelen een negatief resultaat had op de besgrootte en het suikergehalte. De bessen van de gegordelde scheuten en twijgen waren iets kleiner en iets minder zoet.

Proeftuin's Grote Blauwe. Bijlage IV.

Bij dit ras, waar de contrôle op 11 augustus plaats vond, waren de bessen van de gegordelde twijgen niet groter of zoeter. Het tegendeel was eerder het geval. Eveneens als bij de andere rassen waren de bessen van de contrôleserie gemiddeld het zoetst. Het suikergehalte van de contrôleserie bedroeg 15.1% en van de gegordelde serie 14.3%.

Black Alicante.

Bij een bezoek op 14 augustus bleek dat de trossen van de op 2 en + 15 jli gegordelde twijgen en scheuten vroeger kleurden.

Duidelijke verschillen in het kleuren van de trossen, die op de 2 bovengenoemde data behandeld waren, waren echter niet aanwezig. Het maakte ook geen zichtbaar verschil uit of de scheuten of de twijgen gegordeld waren.

Uit bepalingen d.m.v. de refractometer over het suikergehalte bleek, dat de trossen van gegordelde twijgen en scheuten een suikergehalte bezaten tussen 14 en 17%. Bij trossen waar geen gordeling op de scheuten of twijgen was uitgevoerd, bedroeg het suikergehalte 9 tot 12%.

Onze indruk was, dat in 1951 het effect van het gordelen nog beter was. Deze indruk werd door de kweker volkomen gedeeld. Of het mindere effect aan de latere gordeling moet worden toegeschreven of aan de o.i. mindere groei-kracht in dit jaar kan niet worden uitgemaakt. Zeer waarschijnlijk hebben beide factoren invloed uitgeoefend.

Samenvatting.

Een samenvattend overzicht is op bijlage VI vermeld. De gemiddelde resultaten over lengte, breedte en suikergehalte zijn van elk ras en alle series op genoemde bijlage weergegeven.

Conclusie.

Het gordelen van scheuten en twijgen + 5 weken na het krenten had bij de rassen Golden Champion, Willem Verheul II, O 35 en Proeftuin's Grote Blauwe geen invloed op de besgratte. Daarentegen bleek steeds dat het suikergehalte van de bessen na gordeling iets lager was dan van de contröleserie.

De ervaringen van dit jaar kwamen overeen met die uit 1950. Merkwaardigerwijze waren de resultaten bij Black Alicante in een practijkgeval evenals in 1951, weer gunstig te noemen. Dit ras blijkt dus gunstig te reageren op het gordelen. Bij voortzetting van de proeven zullen er vanaf + 2 weken na het krenten tot aan het kleuren wekelijks een aantal scheuten of twijgen gegordeld moeten worden.

Uit de resultaten van deze proef zal kunnen worden nagegaan in welk stadium het beste gordelen kan worden toegepast bij Black Alicante.

Naaldwijk, 21 januari 1953.

12-6-'56.

JB.

De Proefnemer,
D.v. Staalduine.

Bijlage I.

Bepalingen bij Golden Champion, vóór en na het gordelen.

3 juli				8 augustus, contrôle					8 augustus, gegordelde scheuten					8 augustus, gegordelde twijgen.					
lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	suiker- gehal- te in %	aantal pitten	lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	kleur	suiker- gehalte in %	aantal pitten	lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	kleur	suiker- gehalte in %	aantal pitten	lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	kleur	suiker- gehalte in %	aantal pitten	
2.20	1.89	7.8	2	2.80	2.35	gr.	12.9	2	3.00	2.49	g.gr.	11.5	2	2.89	2.53	g.gr.	13.3	2	
2.39	1.99	7.6	2	2.65	2.20	gr.	13.6	1	2.70	2.30	g.gr.	11.0	2	2.60	2.30	g.gr.	11.5	2	
2.12	1.91	7.9	2	2.83	2.36	gr.	12.2	2	2.80	2.27	gr.	11.0	2	2.65	2.30	g.gr.	11.3	2	
2.30	1.93	9.0	2	3.00	2.37	g.gr.	12.8	2	2.90	2.40	g.	12.5	3	2.73	2.48	g.gr.	11.0	3	
2.32	1.92	6.8	2	2.89	2.30	g.gr.	13.5	2	2.82	2.43	g.gr.	12.0	2	2.70	2.39	g.gr.	10.5	2	
2.30	1.95	7.0	2	2.80	2.20	gr.	12.6	2	2.75	2.55	g.gr.	11.8	3	2.79	2.35	gr.	11.5	2	
2.22	1.80	9.5	2(Kl)	2.90	2.35	gr.	12.5	3	2.75	2.44	g.gr.	10.5	3	2.93	2.40	g.gr.	11.5	2	
2.12	1.85	7.0	2	2.77	2.38	g.gr.	12.9	1	2.63	2.20	g.gr.	15.5	1	2.95	2.39	g.gr.	10.8	2	
2.35	1.85	6.0	2	2.73	2.40	g.gr.	12.8	2	2.65	2.20	gr.	11.5	1	2.89	2.39	g.gr.	11.5	2	
2.20	1.86	7.0	1	2.98	2.53	g.gr.	13.5	2	2.68	2.13	gr.	9.0	2	2.99	2.20	g.gr.	12.5	2	
22.42	18.95	75.6	19	28.35	23.44		129.3	19	27.68	23.41		116.3	21	28.12	23.73		115.4	21	
																			Totaal
2.24	1.90	7.6	1.9	2.84	2.34		12.9	1.9	2.77	2.34		11.6	2.1	2.81	2.37		11.5	2.1	
																			Gemiddeld

gr. = groen.

g.gr. = geel-groen.

Bijlage II.

Bepalingen bij W. Verheul II vóór en na het gordelen.

3 juli				8 augustus, contrôle.					8 augustus, gegordelde scheuten.					8 augustus, gegordelde twijgen.					
lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	suiker- gehal- te in %	aantal pitten	lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	kleur	suiker- gehalte in %	aantal pitten	lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	kleur	suiker- gehalte in %	aantal pitten	lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	kleur	suiker- gehalte in %	aantal pitten	
1.86	1.90	9.4	2	2.20	2.0	g.	13.5	1	2.25	2.15	g.	11.5	2	2.30	2.09	g.	13.8	2	
1.85	2.00	8.8	3	2.26	2.06	g.	15.0	2	2.39	2.30	g.	14.5	2	2.45	2.25	g.	15.0	2	
1.80	1.96	7.2	3	2.45	2.37	gr.	15.3	2	2.41	2.30	g.	17.5	2	2.27	2.13	g.	17.0	2	
1.95	2.00	9.5	2	2.30	2.12	g.	16.0	2	2.20	2.15	g.	17.0	2	2.27	2.13	g.	13.0	2	
1.91	1.95	11.3	2	2.20	2.02	g.	16.5	1	2.22	2.08	g.	11.0	1	2.15	2.10	g.	12.5	2	
1.85	2.00	11.2	2	2.37	2.18	g.	13.5	2	2.20	1.96	g.	12.0	1	2.30	2.10	g.	13.8	2	
1.85	1.90	7.1	3	2.30	2.12	g.	16.4	1	2.22	2.01	g.	15.5	2	2.28	2.12	g.	16.8	1	
1.96	2.02	8.2	2	2.37	2.21	g.	13.7	2	2.24	2.12	g.	13.5	2	2.38	2.32	gr.g.	13.5	3	
1.96	1.99	9.0	2	2.50	2.37	gr.g.	15.5	2	2.40	2.19	gr.g.	15.0	2	2.36	2.25	g.	14.9	2	
<u>1.80</u>	<u>1.95</u>	<u>6.5</u>	<u>3</u>	<u>2.32</u>	<u>2.16</u>	<u>g.</u>	<u>12.5</u>	<u>2</u>	<u>2.20</u>	<u>2.15</u>	<u>g.</u>	<u>15.7</u>	<u>2</u>	<u>2.25</u>	<u>2.15</u>	<u>g.</u>	<u>17.5</u>	<u>2</u>	
18.79	19.67	88.2	24	23.28	21.71		147.9	17	22.73	21.41		143.2	18	23.01	21.64		147.8	20	
1.88	1.97	8.8	2.4	2.33	2.17		14.8	1.7	2.27	2.14		14.3	1.8	2.30	2.16		14.8	2	
																			Totaal
																			Gemiddeld

g. = geel
g.gr = geel groen
gr. = groen

Bijlage III.

Bepalingen bij O 35 vóór en na het gordelen.

3 juli				8 augustus, contrôle					8 augustus, gegordelde scheuten					8 augustus, gegordelde twijgen					
lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	suiker- gehalte in %	aantal pitten	lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	kleur	suiker- gehalte in %	aantal pitten	lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	kleur	suiker- gehalte in %	aantal pitten	lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	kleur	suiker- gehalte in %	aantal pitten	
2.00	1.85	12.0	4	2.50	2.20	g.gr.	17.3	4	2.45	2.05	gr.g.	16.5	3	2.22	1.98	g.gr.	16.0	3	
1.95	1.86	12.2	3	2.52	2.11	g.gr.	16.7	2	2.34	2.08	gr.g.	16.5	4	2.35	1.92	g.	20.2	3	
1.95	1.90	10.5	4	2.33	2.04	g.gr.	18.5	3	2.22	1.96	g.	18.0	3	2.33	2.01	g.gr.	17.9	2	
1.79	1.70	10.6	3	2.30	2.07	g.gr.	16.5	3	2.45	2.10	g.	19.0	3	2.42	2.10	g.gr.	14.9	3	
1.84	1.78	9.0	5	2.50	2.15	g.gr.	18.3	4	2.34	2.11	gr.g.	16.0	4	2.35	2.00	g.gr.	15.5	4	
1.86	1.85	11.9	4	2.51	2.11	g.gr.	18.0	3	2.39	2.00	g.	18.2	5	2.46	2.21	g.gr.	16.0	4	
1.96	1.90	11.2	4	2.45	2.10	gr.	17.8	3	2.30	2.06	gr.g.	16.8	3	2.25	1.88	g.gr.	13.5	3	
1.90	1.92	10.5	4	2.63	2.25	gr.	15.5	2.	2.45	2.11	g.	16.0	4	2.43	2.08	g.gr.	17.2	4	
1.90	1.89	9.5	5	2.40	2.05	gr.	18.5	3	2.36	2.05	g.	18.2	3	2.40	2.03	gr.	17.5	4	
1.79	1.79	7.9	5	2.40	2.19	g.gr.	18.0	4	2.45	2.10	g.	16.2	4	2.50	2.19	g.gr.	17.0	5	
18.94	18.44	105.3	41	24.54	21.27		175.1	36	23.75	20.62		171.4	36	23.71	20.40		165.6	35	Totaal
1.89	1.84	10.5	4.1	2.45	2.13		17.5	3.6	2.38	2.06		17.1	3.6	2.37	2.04		16.6	3.5	Gemiddeld

g.gr. = geel groen.

g. = geel.

gr. = groen.

Bijlage IV.

Bepalingen bij Proeftuin's Grote Blauwe vóór en na het gordelen.

3 juli				11 augustus, contrôle.					11 augustus, gegordelde twijgen.					
lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	suiker- gehalte in %	aantal pitten	lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	kleur	suiker- gehalte in %	aantal pitten	lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	kleur	suiker- gehalte in %	aantal pitten	
2.56	2.47	10.0	3	2.69	2.31	d.b.	16.2	2	2.64	2.18	l.b.	12.2	2	
2.21	2.13	9.9	2	2.74	2.34	d.b.	14.4	1	2.69	2.34	l.b.	14.6	2	
2.12	2.19	11.5	3	2.86	2.48	b.	17.4	2	2.85	2.46	b.	17.8	2	
2.50	2.32	9.8	3	2.69	2.34	b.	16.4	2	2.63	2.42	d.b.	15.2	2	
2.42	2.34	9.2	3	3.14	2.41	d.b.	14.9	2	2.68	2.21	l.b.	12.8	1	
2.44	2.47	9.8	2	2.73	2.17	b.	14.4	1	2.89	2.39	b.	14.0	2	
2.38	2.22	9.2	2	2.84	2.53	b.	16.0	2	2.93	2.49	b.	13.3	1	
2.23	2.15	9.2	3	2.94	2.44	l.b.	13.3	2	2.93	2.34	d.b.	14.8	2	
2.55	2.30	10.2	3	3.08	2.48	b.	14.3	3	2.73	2.24	b.	13.0	2	
2.40	2.23	10.2	2	2.77	2.31	b.	13.2	2	2.88	2.50	d.b.	15.0	3	
23.81	22.82	99.0	26	28.48	23.81		150.5	19	27.85	23.57		142.7	19	Totaal
2.38	2.28	9.9	2.6	2.85	2.38		15.1	1.9	2.79	2.36		14.3	1.9	Gemiddeld

d.b. = donkerblauw

b. = blauw

l.b. = lichtblauw.

Bepalingen aan de bessen op 6 augustus 1952. Ras: Golden Champion.

Contrôle schouder				Contrôle punt			
lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	suiker- gehalte in %	aantal pitten	lengte korrel in cm.	breedte korrel in cm.	suiker- gehalte in %	aantal pitten
2.68	2.29	13.8	2	2.68	2.38	12.5	2
2.83	2.25	13.5	1	2.71	2.25	12.0	3
2.78	2.25	14.0	1	2.63	2.20	10.0	1
3.11	2.42	12.5	3	2.85	2.42	11.5	3
2.90	2.31	13.9	2	2.60	2.20	10.5	2
3.05	2.38	13.5	2	2.60	2.00	12.5	3
3.00	2.55	14.5	3	2.93	2.45	12.5	2
2.90	2.23	13.0	1	2.65	2.25	10.5	2
2.63	2.26	14.0	2				
Gem. 2.88	2.33	13.6	1.9	2.71	2.27	11.5	2.3
<u>Twijg schouder</u>				<u>Twijg punt.</u>			
3.20	2.57	12.1	2	2.88	2.19	10.5	2
2.80	2.43	12.5	2	2.59	2.08	12.5	1
2.80	2.40	13.4	3	2.50	2.89	10.9	-
2.91	2.39	12.0	2	2.59	2.15	11.0	2
2.86	2.29	12.5	2	2.75	2.35	8.5	3
2.80	2.20	12.5	2	2.62	2.17	11.8	1
2.70	2.18	13.6	2	2.70	2.37	10.0	2
2.68	2.25	12.3	2	2.65	2.22	10.5	2
2.76	2.40	12.7	2	2.50	2.22	9.5	2
2.76	2.23	12.8	1	2.42	1.90	9.5	2
Gem. 2.83	2.33	12.6	2	2.62	2.15	10.5	1.7
<u>Scheut punt.</u>				<u>Scheut schouder.</u>			
3.01	2.40	10.9	3	3.09	2.46	13.5	2
2.80	2.22	11.0	3	2.98	2.30	12.9	2
2.59	2.14	7.5	2	2.82	2.17	14.0	1
2.99	2.32	12.8	2	2.98	2.49	12.0	3
2.69	2.05	9.5	2	2.98	2.33	13.5	2
2.60	2.23	7.9	3	3.15	2.43	12.9	1
2.62	2.15	10.5	2	2.55	2.25	7.0	1
3.09	2.80	11.0	5	2.99	2.49	12.0	2
2.52	2.10	12.0	2	2.84	2.33	14.9	2
2.89	2.29	10.5	2	2.75	2.21	11.8	2
Gem. 2.78	2.27	10.4	2.9	2.91	2.35	12.5	1.8

Samenvatting grootte van de bes en suikergehalte

Rassen	Gemiddeld cm-lengte van de bes			Gemiddelde breedte v. d. bes in cm.			Gemiddeld suikergehalte in %		
	C	S	T	C	S	T	C	S	T
Golden Champion	2.84	2.77	2.81	2.34	2.34	2.37	12.9	11.6	11.5
Willem Verheul II	2.33	2.27	2.30	2.17	2.14	2.16	14.8	14.3	14.8
O 35	2.45	2.38	2.37	2.13	2.06	2.04	17.5	17.1	16.6
Proeftuin's Gro- te Blauwe	2.85	—	2.79	2.38	—	2.36	15.1	—	14.3

C = contrôle.

S = Scheuten gegordeld.

T = Twijgen gegordeld.